

GASTON SCHUL

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2010. július 15.*

A C-354/09. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) a Bírósághoz 2009. szeptember 3-án érkezett, 2009. augusztus 14-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Gaston Schul BV**

és

a **Staatssecretaris van Financiën**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: C. Toader tanácselnök (előadó), P. Kūris és L. Bay Larsen bírák,

* Az eljárás nyelve: holland.

főtanácsnok: J. Mazák,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a holland kormány képviselőjében C. Wissels és B. Koopman, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében B.-R. Killmann és W. Roels, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o., a továbbiakban: Vámkódex) 33. cikkének az értelmezésére vonatkozik.

- 2 E kérelmet a Gaston Schul BV (a továbbiakban: Gaston Schul) és a Staatssecretaris van Financiën között vámtartozás utólagos beszedését elrendelő aktus tárgyában indult peres eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós szabályozás

- 3 A Vámkódex 29. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az importált áru vámértéke az ügyleti érték, vagyis a Közösség vámterületére irányuló kivitel céljából történő eladáskor az áruért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő, szükség esetén a 32. és 33. cikknek megfelelően kiigazított ár [...].

[...]”

4 A Vámkódex 33. cikke így szól:

„Feltéve, hogy ezek a ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ártól elkülönítve vannak feltüntetve, nem számíthatók be a vámértékbe a következők:

- a) az áruk szállítási költsége a Közösség vámterületére történő beléptetés helyére való megérkezésüket követően;

- b) a bizonyos fajta importált áruk, így például ipari üzem, gép vagy berendezés behozatala után végrehajtott építés, létesítés, szerelés, karbantartás vagy technikai segítségnyújtás költsége;

- c) a vevő által megkötött és az importált áru vásárlásával kapcsolatos finanszírozási megállapodások szerinti kamatterhek, függetlenül attól, hogy a pénzügyi fedezetet az eladó vagy más személy biztosítja, feltéve hogy a finanszírozási megállapodást írásban kötötték, és amennyiben ezt számára előírják, a vevő bizonyítani tudja, hogy:
  - az ilyen árut valóban a ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő árként bejelentett áron értékesítették,

és

- a megjelölt kamatláb nem lépi túl azt a szintet, amelyet az ilyen ügyletekre szokásosan alkalmaznak abban az országban, ahol, és abban az időpontban, amikor a finanszírozást biztosítják;

d) a Közösség területén az importált áru újraelőállításához való jogért fizetett díjak;

e) vételi jutalékok;

f) behozatali vámok vagy a Közösségben az áru behozatala vagy értékesítése miatt fizetendő egyéb terhek.”

5 A Vámkódex 220. cikkének (1) bekezdése előírja:

„Ha a vámtartozásból származó vámösszeget nem vették könyvelésbe a 218. és 219. cikknek megfelelően, vagy a jogszabály szerint fizetendő összegnél alacsonyabbat vettek könyvelésbe, a beszedendő vámösszeget vagy annak még fennmaradó részét attól a naptól számított két napon belül kell könyvelésbe venni, amikor a vámhatóság tudomást szerez a helyzetről, ki tudja számítani a jogszabály szerint fizetendő összeget, és meg tudja állapítani az adós személyét (utólagos könyvelésbe vétel). Ez a határidő a 219. cikknek megfelelően meghosszabbítható.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 6 A vámügynökségként eljáró Gaston Schul 1998 és 2000 között a holland hatóságoknál több alkalommal tett vámáru-nyilatkozatot haltermékek szabad forgalomba bocsátása céljából.
- 7 Az említett társaság e nyilatkozatokat egy izlandi exportőr megbízásából eljáró izlandi szállítványozó megbízásából saját nevében és saját számlára tette.
- 8 Az említett nyilatkozatokat a szóban forgó áruk EGT-ből való származására tekintettel nulla kedvezményes vámtétel alkalmazására vonatkozó kérelmek kísérték. A Gaston Schul csatolta ezekhez az izlandi exportőr által kiállított számlák másolatát, amelyeken a DDP („Delivered Duty Paid”) szállítási feltétel, valamint a következő szöveg volt feltüntetve: „[a] jelen [...] dokumentum alá tartozó termékek exportőre kijelenti, hogy az áruk preferenciális EGT-származással rendelkeznek, kivéve ha ennek ellenkezőjét világosan feltüntetik”. A DDP szállítási feltétel szerepel a vámáru-nyilatkozaton is.
- 9 Az érintett termékek származásával kapcsolatban elvégzett vizsgálat ezt követően feltárta, hogy a termékek valójában harmadik országokból származtak, és ezért a preferenciális vámot tévesen alkalmazták.
- 10 A Staatssecretaris van Financiën tehát utólagos vámbeszédést rendelt el, és a vámot megállapító 2001. június 7-i, 11-i és 28-i határozatokkal felszólította a Gaston Schult az említett vámok befizetésére.

- 11 Az említett hatóság a beszedendő vámösszeget úgy számította, hogy vámértékként a behozatali vámáru-nyilatkozaton szereplő ügyleti árat vette alapul anélkül, hogy abból levonta volna a beszedendő vámösszeget.

- 12 A Staatssecretaris van Financiën ezt követően elutasította azt a panaszt, amellyel a Gaston Schul azt kérelmezve kívánta csökkenteni a fizetendő összeget, hogy az utólag számított vámösszeget vonják le a szerződésben meghatározott árból.

- 13 A Rechtbank te Haarlem megalapozatlannak ítélte az e panasz elutasításával szemben benyújtott keresetet. Mivel e bíróság ítéletét a fellebbezésben helyben hagyták, a Gaston Schul felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Hoge Raad der Nederlandenhez.

- 14 A kérdést előterjesztő bíróság előzetesen megjegyzi, hogy az alapügyben az eladó és a vevő megállapodtak abban, hogy a vámot az eladó fizeti. Azonban a szerződés megkötése során tévedtek a termékek származását, és következésképpen a jogszabály szerinti vámösszeget illetően.

- 15 Végül a kérdést előterjesztő bíróság az előtte folyamatban lévő jogvita megoldása céljából alapvetőnek véli azon kérdés megválaszolását, hogy az alapügyéhez hasonló körülmények között a Vámkódex 33. cikkének követelményei teljesülnek-e.

- 16 E tekintetben a Hoge Raad der Nederlanden egyrészt a Vámigazgatások Világszervezete Vámérték-technikai Bizottságának „A megállapodás 1. cikkének magyarázó megjegyzésében szereplő »feltéve, hogy elkülönített« kifejezésnek a jelentése: az importáló ország vámjai és illetékei” elnevezésű 3.1. tanácsadó véleményére, és másrészt a Vámkódex Bizottság Vámérték-megállapítási részlegének az 5. sz. magyarázatára (a továbbiakban: 5. sz. magyarázat) hivatkozik.

17 Így megvizsgálva azt a kérdést, hogy amennyiben a kifizetett vagy kifizetendő ár magában foglalja az importáló ország vámjainak és illetékeinek megfelelő összeget, e vámokat és illetékeket le kell-e vonni abban az esetben, ha nem szerepelnek elkülönítve a számlán, és amennyiben az importőr egyébként ezen a címen nem kérelmezett levonást, az említett Vámérték Technikai Bizottság úgy vélte, hogy „[...] [m]ivel fogalmilag megkülönböztethetők az importáló ország vámjai és illetékei a ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ártól, e vámok és illetékek nem képezik a vámérték részét”.

18 Ezenkívül az 5. sz. magyarázat annak 8–10. pontjában a következőket rögzíti:

„8. Az áruk behozatala vagy értékesítése okán fizetendő behozatali vámok és egyéb illetékek vonatkozásában a »feltéve, hogy [...] elkülönítve« kifejezés jelentéséről a WCO Vámérték Technikai Bizottságának tanácsadó véleménye ad útmutatást. Ez a 3.1. tanácsadó vélemény megállapítja, hogy az importáló ország vámjai és illetékei nem képezik a vámérték részét, amennyiben jellegüknél fogva megkülönböztethetők a ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ártól. Az ilyen vámok és illetékek valójában állami nyilvántartás tárgyát képezik.

9. Ebben az összefüggésben az »elkülönítve« valójában ugyanazzal a jelentéssel bír, mint a megkülönböztethető. A tényekből, amelyekben a tanácsadói vélemény alapul, kiderül, hogy a vámok és illetékek nem elkülönítve voltak feltüntetve a számlán, de a tanácsadói vélemény összefüggésében nyilvánvalóan feltételezhető, hogy a számlán vagy valamilyen más kísérő dokumentumon világos utalás szerepel arról, hogy a ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ár tartalmazza e vámokat és illetékeket.

10. A fenti 4. bekezdéssel összhangban a vámértékben figyelmen kívül hagyott összeget a D.V.1. nyilatkozaton szerepeltetni kell.”

- 19 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy ezen, a jelen ítélet 16. pontjában említett dokumentumok nem elegendők annak megállapításához, hogy az olyan helyzetben, mint amelyről az alapügyben szó van, a Vámkódex 33. cikkében rögzített feltételek teljesülnek-e.
- 20 Így a behozatali vámok vámértékből való kizárása mellett szól az a tény, hogy az 5. sz. magyarázat 9. pontja szerint a Vámkódex nem követeli meg azt, hogy az említett vámok összegét kifejezetten feltüntessék a számlán. Elegendő, ha a számlán vagy más kísérő dokumentumon világosan szerepel az, hogy az ár magában foglalja e vámokat.
- 21 Ezenkívül még abban az esetben is, ha az eladó és vevő úgy vélik, hogy bizonyos behozatal után vámot kell fizetni, aligha tudhatják előre e vámok pontos összegét, különösen, ha kétség merül fel az érintett áruk tarifális besorolásával kapcsolatban.
- 22 Továbbá a behozatali vámok vámértékbe történő bevonása az olyan helyzetben, mint amelyről az alapügyben szó van, a behozatali vámoknak nem csak az áruk valós gazdasági értéke utáni, hanem a behozatali vámok utáni beszedéséhez is vezetne.
- 23 Ezzel szemben a behozatali vámok vámértékből történő kizárása ellen szólna az a tény, hogy az 5. sz. magyarázat ugyanezen 9. pontja fényében jelentőséggel bír az, hogy a szerződő felek kinyilvánítsák, hogy tudatában vannak annak, hogy az árat valóban e vámok fedezésére szánták. Márpedig, mivel az említett feleknek a valóságról

téves elképzelésük volt, a jelen ügyben semmi sem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy az eladó milyen árban állapodott volna meg az adásvétel során, ha ismerte volna az áru származását.

- 24 E körülmények között a Hoge Raad der Nederlanden úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, és az alábbi kérdést terjeszti előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:

„Abból kell-e kiindulni a [...] Vámkódex 220. cikke értelmében vett utólagos könyvelésbe vétel esetében, hogy teljesül az [említett Vámkódex] 33. cikkének f) pontjában foglalt azon feltétel, amelynek értelmében a behozatali vámok nem számíthatók be a vámértékbe, ha az érintett áruk eladója és vevője a »delivered [duty] paid« szállítási feltételben állapodott meg, és ezt a vámáru-nyilatkozatban feltüntette, még ha az üzleti ár megállapítása során – helytelenül – abból indultak is ki, hogy az áruk Közösségbe történő behozatalakor nem kell majd vámot fizetni, és ennél fogva a számlán és a vámáru-nyilatkozatban vagy annak megtételekor a vám összegét nem adták meg?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 25 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt szeretné tudni, hogy teljesül-e a Vámkódex 33. cikkében említett azon feltétel, miszerint a behozatali vámokat az importált áruk esetében ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ártól „elkülönítve” kell feltüntetni, amennyiben a szerződő felek megállapodnak abban, hogy ezen árukat a DDP-feltétel szerint szállítják, és ezt meg is említik a vámáru-nyilatkozatban, azonban az említett áruk preferenciális származásában való tévedésük miatt semmiféle vámösszeget nem tüntetnek fel.

- 26 E kérdés megválaszolása érdekében az alapügyben szóban forgóhoz hasonló helyzetben lévő szerződő felek esetére tekintettel kell megvizsgálni a Vámkódex 33. cikkében előírt azon feltétel hatályát, miszerint a behozatali vámokat az importált áruk esetében ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ártól „elkülönítve” kell feltüntetni.
- 27 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a vámérték megállapítására vonatkozó közösségi szabályozás méltányos, egysegés és semleges rendszer létrehozására irányul, amely kizárja az önkényes és fiktív vámértékek alkalmazását (lásd a C-256/07. sz., Mitsui & Co. Deutschland ügyben 2009. március 19-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-1951. o.] 20. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 28 A Vámkódex 29. cikkének (1) bekezdése szerint az importált áruk vámértéke főszabály szerint azok ügyleti értéke, vagyis a Közösség vámterületére irányuló kivitel céljából történő eladáskor az áruért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ár.
- 29 Ezenkívül ezen értéknek tükröznie kell a behozott áru valós gazdasági értékét, és tartalmaznia kell ezen áru minden gazdasági értékkel rendelkező elemét (lásd a C-306/04. sz. Compaq Computer International Corporation ügyben 2006. november 16-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-10991. o.] 30. pontját, valamint a fent hivatkozott Mitsui & Co. Deutschland ügyben hozott ítélet 20. pontját).
- 30 Ilyen összefüggésben a Vámkódex 33. cikkének f) pontja lehetővé teszi az Európai Unióban alkalmazandó behozatali vámok kizárását a vámértékből, azonban ezt azon feltétel betartásától teszi függővé, miszerint az említett vámok összegét az importált árukért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ártól „elkülönítve” kell feltüntetni.

- 31 A holland kormány úgy véli, hogy olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, e feltétel nem teljesül, mivel a rendelkezésre álló elemek fényében a vámhatóságok nem tudták megkülönböztetni a behozatali vámokat az importált árukért ténylegesen kifizetendő vagy kifizetett ártól.
- 32 Ugyanis a C-79/89. sz. Brown Boveri ügyben 1991. április 18-án hozott ítéletében (EBHT 1991., I-1853. o.), a C-379/00. sz. Overland Footwear ügyben 2002. december 5-én hozott ítéletében (EBHT 2002., I-11133. o.) és a C-468/03. sz. Overland Footwear ügyben 2005. október 20-án hozott ítéletében (EBHT 2005., I-8937. o.) a Bíróság úgy határozott, hogy az olyan díjakat, mint a vételi jutalék és az összeállítási munkálatok díjai, csak akkor lehet úgy tekinteni, hogy „elkülönítve” vannak feltüntetve, ha azokat a behozatali vámáru-nyilatkozatban az importált árukért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ártól külön említik. Az ilyen ítélkezési gyakorlat a holland kormány szerint teljes mértékben alkalmazható, amikor a behozatali vámoknak ezen áruk vámértékéből történő kizárásáról van szó.
- 33 A holland kormány szerint, mivel a szerződő felek az importált áruk származásában való tévedésük miatt a számláikon vagy nyilatkozataikon nem tüntették fel a behozatali vámösszeget, nem teljesül a Vámkódex 33. cikkében előírt feltétel.
- 34 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy először is az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy még ha a szerződő felek az alapügyben tévesen úgy is vélték, hogy nem kell behozatali vámot fizetni, az eladó és a vevő közötti megállapodást úgy kell értelmezni, hogy a DDP-kikötésnek megfelelően a vámok az eladót terhelik, és hogy következésképpen az esetlegesen kifizetendő behozatali vámokat magában foglalja az importált árukért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ár.

- 35 Ezt az értelmezést megerősíti az a tény, hogy - amint mind a holland kormány, mind az Európai Bizottság hangsúlyozza - a DDP-kikötés olyan maximális kötelezettséget ró az eladóra, amely alapján ez utóbbinak kell viselnie az áruk importáló országba történő szállításához kapcsolódó valamennyi költséget és kockázatot. Így az eladó viseli különösen a vámkezelés költségeit, és fizet minden esetleges különbséget egyrészt a szerződés megkötésekor jogszabály szerint általa fizetendőnek vélt vámösszeg és másrészt a vámhatóságok által számított összeg között anélkül, hogy különbség esetén a vevőtől magasabb árat vagy kiegészítő összeget követelhetne.
- 36 Másodszor meg kell jegyezni, hogy különösen a Vámkódex 217. és 220. cikke alapján a behozatali vám kiszámításáért az importáló ország hatóságai felelősek. Márpedig, mivel az ügyleti értéket helyesen tünteti fel a behozatali vámáru-nyilatkozat, és mivel az áruk származásának figyelembevételével meg lehet határozni az alkalmazandó vámokat, meg kell állapítani, hogy az említett hatóságok ki tudják számítani a jogszabály szerinti behozatali vámot, és következésképpen e vámok értékét el tudják különíteni az importált árukért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ártól.
- 37 Ezenkívül, amint a Bizottság érvel, a Vámkódex 33. cikkében említett egyéb olyan díjaktól eltérően, mint a vételi jutalék vagy az összeállítási munkálatok díjai, amelyeknek a fennállása és összege kizárólag a szerződő felek szándékától függ, és amelyeket a vámhatóságok csak akkor ismerhetnek meg, ha azok kifejezetten kitérnek a behozatali vámáru-nyilatkozatból és az érintett dokumentumokból, a behozatali vámokat az Unió vámtarifája kötelező jelleggel szabályozza. Ezért az alapügyben szóban forgó helyzethez hasonló helyzetben kizárt az a kockázat, hogy fiktív vagy túldimenzionált költségeket mutatnak fel az importált áruk vámértékének csalárd csökkentése céljából.

- 38 Ráadásul meg kell állapítani, hogy bár ilyen helyzetben az eladó által eredetileg megbecsült behozatali vámoknál magasabb, ellenőrzés során utólag megállapított behozatali vámok levonása az importált áruk vámértékének a csökkenéséhez vezet, ezt az értéket nem lehet önkényesnek vagy fiktívnek tekinteni, hanem épp ellenkezőleg, ezen áruk valós gazdasági értékét tükröző, a szerződő felek egyedi jogi helyzetét figyelembe vevő értéknek kell tekinteni.
- 39 Még ha – a holland kormány érvelés szerint – az eladó, ismerve a szerződés megkötésekor a behozatali vámok pontos összegét, nyeresége csökkenése helyett inkább az áruk árának a növelését választotta volna, ez a körülmény nem képezi akadályát annak, hogy olyan helyzetben, mint amely az alapügyben merült fel, az eladó vállalja a vámkezelés összes költségét, valamint a behozatali vámok becslése során esetlegesen elkövetett ténybeli vagy jogi tévedés következményeit anélkül, hogy a vevőtől magasabb árat vagy bármilyen más kiegészítő összeget követelhetne.
- 40 A fenti megállapításokra tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy teljesül a Vámkódex 33. cikkében említett azon feltétel, miszerint a behozatali vámokat az importált áruk esetében ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ártól „elkülönítve” kell feltüntetni, amennyiben a szerződő felek megállapodnak abban, hogy ezen árukat DDP-feltétel szerint szállítják, és ezt meg is említik a vámáru-nyilatkozatban, azonban az említett áruk preferenciális származásában való tévedésük miatt elmulasztják feltüntetni a behozatali vámok összegét.

A költségekről

- 41 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

Teljesül a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 33. cikkében említett azon feltétel, miszerint a behozatali vámokat az importált áruk esetében ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő ártól „elkülönítve” kell feltüntetni, amennyiben a szerződő felek megállapodnak abban, hogy ezen árukat DDP („Delivered Duty Paid”) feltétel szerint szállítják, és ezt meg is említik a vámáru-nyilatkozatban, azonban az említett áruk preferenciális származásában való tévedésük miatt elmulasztják feltüntetni a behozatali vámok összegét.

Aláírások